

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

152. An possit sine speciali mandato absolvere inquisitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 151. An Vicarius sine speciali mandato facere possit gratiam, seu pœnam remittere?

Respondeo negative. Pirh. l. cit. num. 45. ubi: non potest delictum condonare (intellige remissa pœna) nisi hoc ipsum specialiter & expresse fuerit illi concessum. Azor. *inst. mor.* p. 2. l. 3. q. 6. Sbroz. l. 2. q. 38. num. 1. citatis Rebuff. in *pr. tit. form. Vicar.* num. 176. & seq. Cardin. in *Clem. unica de offic. Vicar.* num. 16. & *ibidem* Abb. num. 18. & aliis plurimis. Vicarius enim juxta dicta sæpius sine speciali mandato expedire nequit, quæ sapiunt meram liberalitatem, & gratiam; utpote quæ in generali Vicariatus commissione non includuntur. Proceditque Responso, etiam si Episcopus non sit in Diœcesi. Sbroz. num. 4. citato Abb. *ubi ante*. Poterit tamen Vicarius facere gratiam de speciali mandato in iis casibus, in quibus Episcopo permissum est remittere pœnam, Sbroz. n. 5.

Questio 152. An Vicarius sine speciali mandato possit absolvere inquisitum?

1. Respondeo: non convenire in hoc Auctores. Nam primò affirmant apud Sbroz. l. 2. q. 66. num. 1. Marian. in *c. qualiter. il. 2. de accusat. q. 5. a. 14.* Felin. in *c. non potest. de re Judic. col. 4. num. 5.* dicens, quòd, liceat Vicarius Episcopi ex generali mandato non possit punire, sicut tamen potest inquirere, (intellige in ordine ad deferendum Episcopo) ita etiam possit absolvere inquisitum, etiam absque ulla alia relatione ad superiorem, subdens hoc esse dictum peregrinum, & nunquam obliviscendum.

2. E contra negant apud Sbroz. num. 2. Ripa in l. qui condemnare. ff. de re judic. col. 3. num. 1. Foller. *pr. crimin. can. 3. part. Judic. rit. vel absolvatur in fine.* hac docti ratione, quòd Vicarius prohibeatur condemnare criminosos ex defectu potestatis, non autem in favorem inquisiti per textum *c. licet. de offic. Vicar. in 6.* si autem caret potestate condemnandi, consequenter etiam carere videatur potestate absolvendi juxta l. nemo, qui condemnare. ff. de Reg. juris. ubi Decius, & Egnot. & quam regulam multis extollit Menoch. l. 1. de arbit. judic. q. 23. num. 35. Item quia jurisdictionis est limitate concessa Vicario. *ut. c. l. i. v. cum illi causarum cognitio mandata sit,* non verò decisio causarum criminalium; adeoque nec extendenda ad absolutionem inquisitorum. Ac denique ut Foller. ne, si illi dicta absolutio permilla esset, frustratoria foret relatio facienda Episcopo.

3. Mediam quasi viam ingrediuntur distinguendo apud Sbroz. num. 4. Diaz. in *pr. crimin. can. c. 5. num. 5.* Rota. *decis. 2. aliis 66. rit. de offic. Vicar.* nempe, quòd sicut Vicario permittitur facere inquisitionem ad effectum remittendi culpabiles ad Episcopum, sic quoque possit absolvere inquisitos ad effectum remittendi illos ad Episcopum, si fuerint inventi culpabiles; vel etiam poterit, ubi post inquisitionem non apparuerit delictum, seu delictum non fuerit probatum, cessare ab inquisitione, & inquisitum dimittere, ut Pax Jord. Et sic jam non urget dicta regula: *nemo, qui condemnare;* dum nimirum hoc modo non absolvetur inquisitus à crimine, sed ab inquisitione ad effectum transmittendi illum puniendum ad Episcopum, si culpabilis inventus: vel etiam pure dimittendo illum. In quo casu poterit illum dimissum revocare Episcopus, & denno contra eum inquirere ac procedere; cum Vicarius ab-

stinendo ab ulteriore inquisitione illum non absolvetur à crimine. Et huic sententiæ mediæ adstipulatur Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 225. citans Barbosa de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 118. Marian. in *c. qualiter. de accusat. num. 171.* quin & ipse Sbroz. l. cit. num. 5. eamque confirmat, & declarat hac ratione: ubi reus inquisitus absolvitur ab inquisitione ad effectum transmittendi illum ad Episcopum, non videtur absolutus simpliciter, & diffinitivè, sicut quando absolvitur à crimine non commisso. Et in primo casu non obstat exceptio rei judicate, quemadmodum illa obstat in secundo casu, sed iterum inquiri potest secus ac in secundo. Et veram esse hanc sententiam, & ab omnibus approbatam, quòd quando quis est absolutus à crimine non commisso, competat ei exceptio rei judicate, nec possit amplius contra eum procedi; secus si absolutus esset à crimine non probato, astruit Clar. in *pract. crim. §. fin. vers. hac quidem.* Foller. in *practi crim. can. fol. 302. num. 3.* apud Sbroz. qui subdit, hinc jam mirum non esse, si Vicarius de potestate ordinaria possit absolvere inquisitum ad dictum effectum transmittendi illum ad Episcopum puniendum, licet prohibeatur punire, non autem possit absolvere diffinitivè.

Questio 153. Num Vicarius possit pœnam in leviozem mutare, & in specie, nam possit pœnas corporales, vel etiam pœnam depositionis mutare in pecuniariam?

1. Respondeo ad primum, tamen si Vicario commissa esset specialiter potestas causas criminales cognoscendi, & judicandi, non tamen potest pœnam à jure Canonico vel particulari statuto diœcesano impositam & definitam in leviozem mutare, nisi hoc ipsum specialiter & expresse ipsi fuerit concessum, posito, quòd Episcopus in talibus dispensare potest. Laym. in *c. licet. de offic. Vicar. in 6. num. 2. §. ceterum.* Pirh. l. cit. num. 45. Azor. l. cit. Et sic non potest eas mutare in pecuniarias. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 228. citans Cuch. *Inst. Juris Can. tit. 8. de de offic. Vicar. num. 109.* Rebuff. in *pr. tit. form. Vicar. num. 15.* Idque etiam si haberet speciale mandatum ad dispensandum; quia in generali potestate dispensandi non comprehenditur potestas dispensandi super crimine, & commutandi pœnam, vel faciendi compositiones, Sbroz. l. 2. q. 37. num. 3. juncto num. 1. & 10. Sic quoque non poterit commutare pœnam privationis vel depositionis à beneficio in pœnam pecuniariam. Sbroz. cit. num. 3. citans Castrenf. *conf. 348. num. 1. & seq. in 2.* Bertach. *de Episc. p. 5. l. 4. tit. de auctor. Episc. circa Judic. num. 53. & p. 6. rit. de Vicar. Episc. num. 1.* Clar. in *pract. crim. §. fin. q. 57.* Borgas. *de irreg. & dispens. p. 5. c. fin. num. 22. & 33.* Sed nec ipse Episcopus sine causa pœnam minuere, aut in aliam commutare potest, multòque minus recipere compositiones super omnibus criminibus. Sbroz. l. cit. num. 7. ex Castrenf. *ubi ante* cum Gl. & Canonistis in *c. licet. de penit.* Menoch. *de arb. Judic. l. 1. q. 66. num. 10.* Julio Claro l. cit. q. 85. Abb. in *c. ut Clericorum. de vita, & honest. Clericor. num. 10.* & aliis, quos citat; sed tunc demum, cum crimina levia sunt vel extraordinaria, in quibus locus est pœnæ arbitrarie, vel quando in iis potest dispensare, vel saltem cessat omnis suspicio avaritiæ, moveturque causa correctionis, ut quando applicatur pœna loco pio, vel alia causæ adfuit, de quibus DD. *loci cit. ac præcipue* Castrenf. l. cit. Gl. & Abbas in *c. licet.* Unde jam etiam responsonem limitat Sbroz. l. cit.